

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1348

Датум: 14.07.2020

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије, Установа културе од националног значаја, расписао је и објавио у дневном листу *Вечерње новости* дана 19. фебруара 2020. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2020. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова.

Рок за доставу пријава био је 19. март 2020.

Дана 15. марта 2020. године у Републици Србији је Одлуком о проглашењу ванредног стања („Сл. гласник РС“, бр. 29/2020) проглашено ванредно стање због опасности од даљег ширења заразне болести COVID-19. Ванредно стање је трајало до 7. маја 2020. године, када је укинута Одлуком о укидању ванредног стања („Сл. гласник РС“, бр. 65/2020).

Како је рок за пријаву на конкурс истекао за време ванредног стања, у складу са Уредбом о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања ("Сл. гласник РС", бр. 41/2020 и 43/2020) која у члану 2. став 2. прописује да достављања писмена у управном поступку и радње обавештавања, од којих почињу да теку рокови који се не могу продужити, а које су извршене током ванредног стања, сматраће се, у смислу примене прописаних рокова, извршеним кад истекне 15 дана од престанка ванредног стања, рок за достављање пријава је продужен за 15 дана од дана укидања ванредног стања. Сходно томе, рок за доставу пријава је, према члану 2. став 2. Уредбе о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања, био до 22.05.2020. године. У продуженом року није било додатних пријава.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова у саставу: Биљана Србљановић, председница, Предраг Антонијевић, Иван Карл, Југослав Пантелић и Игор Бојовић, донела је дана 13. јула 2020. године

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2020. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОИЗВОДЊЕ ДОМАЋИХ ДУГОМЕТРАЖНИХ ИГРАНИХ ФИЛМОВА

На конкурс је пријављено укупно 32 пројекта.

Непосредно након увођења ванредног стања, 27. марта 2020. године, путем скајпа је одржан прелиминарни састанак Комисије, након којег је члановима Комисије достављена конкурсна документација, примљена до 19. марта 2020.

На првом састанку Конкурсне комисије одржаном 28. маја 2020. године, за председника комисије изабрана је Биљана Србљановић и одлучени су критеријуми за евалуацију пројеката и динамика одржавања састанака. Одлучено је да до наредног састанка сви чланови комисије прочитају комплетну документацију пријављених пројеката, након чега ће на другом састанку Комисије заједнички разговарати о самим пројектима.

На другом састанку Комисије одржаном 23. јуна 2020. године, након што су сви чланови прочитали комплетну документацију (32 пројекта), уследила је анализа појединачно сваког пројекта, након чега је издвојено тринаест пројеката који су ушли у ужи избор.

Комисија је одлучила да кандидате који су ушли у ужи избор позове на разговор.

На трећем, четвртном и петом састанку Комисије одржаним 6. 7. и 8. јула 2020. године, комисија је уприличила разговоре са продуцентима и ауторима пројеката који су ушли у ужи избор.

Сходно препорученим мерама Владе Републике Србије а у циљу спречавања ширења вируса КОВИД 19, Комисија је одлучила да разговоре са ауторима и продуцентима обави путем информационокомуникационих средстава, у овом случају преко *Zoom* апликације. Након завршених разговора са ужим изборима комисија је одлучила да до следећег састанка састави ужи избор од пет пројеката о којима ће разговарати на следећем састанку.

На шестом састанку Комисије одржаном 13. јула 2020. године, комисија је донела предлог о пројектима које подржава на овом конкурс:

ВЕРА

Редитељ: Недељко Ковачић

Продуцентска кућа: GFC

Предложени износ: 27.000.000,00 РСД

Пројекат аутора Недељка Ковачића јесте, пре свега, филмски атрактивна прича о жени која ће после турбулентних животних ситуација изгубити живот у вихору Другог светског рата. Овај шпијунски трилер с елементима мелодраме заснован је на животној причи историјске личности Вере Пешић, вишеструке шпијунке, која није позната широј публици. Очигледно предан истраживачки рад Ковачића резултовао је материјалом који ће ову, саму по себи интригантну причу, приближити широком кругу гледалаца. У разговору с кандидатима који су ушли у ужи избор, аутор је оставио утисак преданог ствараоца који је у потпуности посвећен овој причи из епохе. Сценарио портретише жену без идеологије, те након више од седамдесет година оживљава причу из раздобља некада најзаступљенијег у домаћој кинематографији – Другог светског рата. Приступ који карактерише савремену европску продукцију оставља убедљив утисак и поред тога што је реч о целовечерњем дебију.

РАЈКО МИТИЋ

Редитељ: Мирослав Лекић

Продуцентска кућа: АТОС ФИЛМ ДЕЈАН ЛУТКИЋ ПР

Предложени износ: 27.000.000,00 РСД

Радује чињеница да је све више и младих који верују да филм може променити свет. Комисија Филмског центра Србије је добрим делом уверена да је тако и са сценаријем Гордана Михића, те филм о животу Рајка Митића, чувене фудбалске звезде, можда може многим бити водила у животу. Многи млади и фудбалери и навијачи могу у његовом лику видети узор и закорачити у живот његовим стопама. Прича о Рајку Митићу је само наизглед биографски филм. То је прича о епохи којој је припадао, о њеним мерилима и вредностима. Наизглед, то је и прича о фудбалу која ће радо бити гледана, те ће, уверени, смо и продуцент обезбедити остатак средстава неопходан за његову реализацију, обзиром да је у питању питак, наративно незахтеван, изразито комерцијални пројекат. У разговору са продуцентом филма, истакнута је очигледна потреба да се још ради на самом сценарију филма, који је, у овој фази, помало анахрон, али потенцијално вредан предлогак у типичном стилу недавно преминулог аутора Гордана Михића, што је представник пројекта и сам навео и прихватио. Добро постављени ликови, а нарочито изнијансиран лик главног јунака Рајка Митића, његова мало позната животна прича, као и уверљивост веома животног дијалога, уз драматуршке промене, осавремењивање, бекство од клишеа и, за млађу публику, донекле превазиђеног израза, омогући ће да

овај пројекат, уз остале наведене разлоге, буде предложен за подршку Филмског центра Србије за суфинансирање.

ЖЕТВА

Редитељ: Пол Кампф

Продуцентска кућа: БАНДУР ФИЛМ

Предложени износ: 27.000.000,00 РСД

Захтевна прича, рађена из угла главног лика, странца, који долази у село на Косову у жељи да упозна породицу свог донора, наметнула је комплексност вешто написаног сценарија, низа убедљиво урађених сцена иманентних трилеру што ће, верујемо привући пажњу шире публике. Замашна потенцијална међународна продукција актуелизује интригантну и никада до краја истражену причу о "жутој кући" и наводној нелегалној трговини људским органима. Комисија је, подржавајући пројекат нада да овај филм има могућност да код светског аудиторијума отвори низ питања на ову тему. Сценарио је адаптација романа Веселина Целетовића "Српско срце Јоханово" и већ је дуже време најављиван као "амерички филм о српским жртвама" што је, поред неуједначеног квалитета самог наратива и недовољно проверене историјске грађе, изазвало и задршку појединих чланова комисије. Роман је преведен на више страних језика (руски, енглески, немачки, француски, код српских издавача у тим земљама.) Комисија налази да је материјално учешће ФЦС мало у односу на средства која се очекују од страних копродуцента а да је нематеријална добит у пропагандном погледу, актуелизацијом овог недовољно истраженог случаја велика. Преписка продуцента Драгана Ивановића са великим страним и нашим глумцима, од којих један обећава епизодно учешће, те са еминентним домаћим ауторима сценографије, костима итд, за већину чланова Комисије говоре да ће будући филм, бити реализован у духу времена у којем живимо, бити изузетно актуелан и привлачан како нашем тако и међународном културном простору, те да ће ангажман српских аутора, глумаца и осталих филмских радника дати и битан допринос значају наше кинематографије у светским, а самим тим и у домаћим размерама.

ЗВЕЧАРКЕ

Редитељ: Никола Љуца

Продуцентска кућа: VIBERCHE PRODUCTIONS

Предложени износ: 27.000.000,00 РСД

Звечарке су универзална прича о немилосрдном свету моћних и појединцима који тај свет не доживљавају као природну средину. Након некажњеног злочина чија је жртва, некадашња активисткиња за људска права улази у турбулентан период живота који ће је из корпорације у којој ради довести до подрума зграде у коме је складиштен њен прошли пословни живот. У жељи да не буде жртва света коме не припада, Нађа ће укрстити судбину са својим некадашњим момком који је крупним корацима закорачио у свет оних који су њему и главној јунакињи увек били с друге стране. Богаташ с политичким амбицијама прихватиће Борисов савет који ће у вртлогу приче повезати само наизглед неспојиве судбине. Јунаци који су годинама радили ствари у које верују, а онда решили да зажмуре на једно или можда оба ока, биће сведоци последица које су иницирали, али не и прижељкивали. Игре моћи у данашњем свету у *Звечаркама* су представљене на начин који црпе инспирацију из политичких трилера седамдесетих година двадесетог века.

Сценарио који потписују Бошковић, Бајац и Љуца ангажована је прича с јасно вођеним ликовима чије се судбине преплићу. Захтеван сценарио који је наметнула комплексност приче превазиђен је на начин вредан похвале. Осим тог адута, треба нагласити и да је у поднетој документацији истакнута међународна подршка будућем филму и ангажовање продукционог и ауторског тима. *Звечарке* су пројекат иза кога стоји аутор чији је целовечерњи деби био запажен на

међународној и домаћој сцени, те комисија изражава задовољство што је у могућности да га подржи.

Комисија препознаје потентност *Звечарки* како на домаћем тако и на иностраном терену, што доказују и презентације на индустри програмима значајних фестивала попут оних у Карловим Варима и Котбусу.

ВИДЕОТЕКА

Редитељ: Лука Бурсаћ

Продуцентска кућа: MASHINA&ZEC

Предложени износ: 16.000.000,00 РСД

Играни филм аутора (сценаристе и редитеља) Луке Бурсаћа, једно је од апсолутно водећих будућих остварења на овогодишњем Конкурсу ФЦС-а. Изузетно филмско дело у настајању, базирано на омнибус причи повезаној оквиром у којој млади криминалац средњег ранга остаје заглављен у напуштеном видео-клубу, у сусрету са превазиђеном формом гледања филмова, њиховог само привременог "поседовања", приморан је да прође кроз три филмске приче, наизглед потпуно разнородне, али заправо чврсто везане поруком, темом, идејама и ликовима који, у различита цивилизацијска доба, у потпуно различитим околностима, пролазе кроз идентичне проблеме које су тако препознатљиве за читаво, не само српско него и савремено европско друштво: проблем добра и зла, појединца против система, морала, вере, сујеверја, лакоислених жеља и њихових трагичних остварења, првобитна акумулација капитала, у парадоксално позном капиталистичком свету... Сценарио је драмски узбудљив, изузетних дијалога, са изврсном способношћу да карактере ослика режући право у суштину, а са само неколико правилно изабраних потеза (и редитељских и дијалошких решења), хода кроз просторе и времена - од залеђене прошлости/будућности, до савремене актуелне збиље периферије Београда. Дијалози су изврсно писани, описи радње економични, а суштински, јасан је филмски језик, допринос савременом филмском изразу је несумњив, а овај филм, иако наизглед жанровски стриктно опредељен, заправо представља прави *cross over* текст - уметнички, *arthouse* филм са огромним фестивалским потенцијалом, али истовремено и забавни и узбудљиви наратив за класичан биоскопски филм, који се обраћа најширој публици и тиме нуди велики комерцијални потенцијал. Продуцентски план је смео, али веома очигледно изводљив, ауторска и продуцентска екипа са правом рачуна на сарадњу са иностраним фондовима и продукцијама. Лука Бурсаћ је име које треба запамтити и Комисија има велико задовољство да филм "Видеотека" препоручи за суфинансирање дугометражног играног филма.

Пројекти које комисија није подржала:

КАКО МИ ЈЕ БОГ ПОДВАЛИО ЖИВОТ

Редитељ: Небојша Радосављевић

Продуцентска кућа: FOCUS BROTHERS PRODUCTION

У продуцентској експликацији истиче се да "овај играни филм поред уметничке вредности има за циљ да се препозна као друштвено политички ангажован" и да "на тај начин скрене пажњу на живот ромске заједнице на нашим просторима". Комисија охрабрује продуцента Сретена Јовановића да настави рад на овом пројекту јер сматра да је потребно још радити на сценарију који има много више потенцијала од садашње верзије. Комисија нажалост није могла да овом пројекту да тражену подршку јер су други пројекти превагнули.

ШТО СЕ БОРЕ МИСЛИ МОЈЕ

Редитељ: Милорад Милинковић

Продуцентска кућа: SOULFOOD FILMS

Премда би историјска тема којом се сценарио бави дала значајан допринос расветљавању лика и дела кнеза Михаила Обреновића бавећи последњим данима у његовом животу, дијалози у сценарију су често уопштени што указује комисији да би се још могло радити и на карактерима и "оживљавању" самих ликова. Уверени да потентност теме обећава и обавезује на даљи рад на сценарију. Комисија нажалост није могла да овом пројекту да тражену подршку јер су други пројекти превагнули.

САУЧЕСНИЦИ

Редитељ: Марко Новаковић

Продуцентска кућа: ZILLION FILM

Сценарио поседује елементе античке драме («кривицу без кривице» која се преноси са лика на лик), који прича дају смисао, поетски већ јасно изграђен сценаристички рукопис, осећај за свевременост али истовремено и актуелност у одабиру тема и почетних ситуација, међутим, управо се у томе и скрива главни проблем овог пројекта, а то је превелика уопштеност (може се догађати било где и било кад, што често заправо значи - нигде и никад) и једна врста пасивности ликова који трпе радњу (судбину), непроменљивост коруптивног система заснованог на кварљивости људског материјала, који оставља причу недореченом и без катарзе. Предлог комисије је да се на самом сценарију још ради и то у сарадњи са редитељем, који у овој фази развитка пројекта може много да допринесе, а посебно да се сценарио у одређеној мери актуелизује, не у дневном смислу (који се лако и брзо превазиђе) већ у складу са духом времена коме ово дело тежи да припада, као и на плану проширења поља аутентичности, неочекиваности, иновативног стила и будућег филмског језика. Мишљења смо да би то овом пројекту дало неопходну следећу димензију и већу проходност на неким евентуалним будућим конкурсима. Комисија нажалост није могла да овом пројекту да тражену подршку јер су други пројекти превагнули.

ТИ ЗНАШ КАДА ЋУ ЈА БИТИ СРЕЋАН

Редитељ: Небојша Радосављевић

Продуцентска кућа: ЦЕНТАР ФИЛМ

Сценариста и редитељ Небојша Радосављевић у овом сценарију дочарава нам интригантну породичну причу из старог грађанског Београда. Јасно вођени ликови у драми непредвидивог расплета свакако су адут понуђеног сценарија који заслужује позитивну оцену. Судар патријархалне породице и посрнулог наследника који је и сам жртва, те увођење само наизглед епизодних ликова који су у служби демистификације оног који је централна фигура приче с примесама трагедије, превазилази породичну драму и постаје критика појединаца који на основу своје припадности у очима будућих гледалаца постају идеологија, еснаф, нација... Овај пројекат заслужује пажњу, али се није нашао у ужем избору за доделу средстава за суфинансирање на овом конкурс.

РУПА У ОГРАДИ

Редитељ: Зоран Амар

Продуцентска кућа: ART&POPCORN

Сигурно један од најзначајнијих пројеката пријављених на овом Конкурсу ФЦС-а, уз изузетан, деликатан, уверљив и трагичан наратив, базиран на детаљно и минуциозно провереним чињеницама, говори о неуралгичкој тачки савремене српске историји, убиству двојице гардиста у касарни у Топчидеру 2006. године, које до данашњег дана за породицу али и целокупно српско друштво, остаје без правог одговора. Сценарио је уверљив, разломљен у наизглед мозаичку структуру, са хором карактера, који се сви, веома брзо, склапају у једну конзистентну, озбиљну и трагичну нит приче. Сценарио не осуђује, а још мање слави, само покушава да до краја разуме и допуни све "рупе у огради" документованих догађаја из периода бекства и скривања осрамоћеног бившег генерала војске Републике Српске, Ратка Младића, који је праведно осуђен и недовољно дуго труне у једном од хашких затвора. Овај филм није политички, није документарцац, није идеолошки или дневно опредељен, он је античка прича о страхоти људских судбина, о малим, обичним људима у олуји ратова,

о невиним душама затеченим у погрешно време на погрешном месту, који су видели шта се видети није смело и због тога своје младе животе дали, на бранику отаџбине којој су добровољно служили. Изузетан филм, поетичан, дирљив, суров, трагичан, изразито значајан и за националну културу и за целокупно биће нације. Тема која је оригинална и никада до сада обрађивана, а која је истовремено довољно позната, да је срасла у колективно ткање сећања народа, окосница је овог филма који не упира прст у кривце и саму трагичну кривицу, хибрис, спира са колективног бића нације и смешта је у јасне, реалне, конкретне људске оквире. Комисија је била импресионирана сценаријом и самим концептом режије, јасно су се наметали водећи глумци као протагонисти, као и визуелна и редитељска решења која се већ у сценарију фокусирају на најбољи начин. Овај филм би имао велики значај не само за домаћу кинематографију, већ и за шире друштвене токове и било би веома значајно да добије подршку на неком од долазећих конкурса ФЦС за суфинансирање филмова. Филм је био у најужем избору ове Комисије, а препоручује га и скромност и изводљивост буџета, сам приступ продукцији која је могућа да се изведе веома брзо и ефикасно, посебно у пандемијском периоду у ком су веће продукције са компликованијим поделама и решењима, готово немогуће. Иако је у најужем избору, нажалост се није нашао међу одабранима за суфинансирање на овом конкурс у јер су други пројекти превагнули.

АЛЕКСАНДАР: ШЕКСПИРА МОЖЕ ДА ИГРА САМО МИБ

Редитељ: Стојан Стојчић

Продуцентска кућа: FILMSKI GRAD PRODUCTION

Нушићева режија свадбе краља Александра још једна је тема везана за историју наших великана које закупају редитеља Стојчића. Сценарио несигурно оклева између приступа наративу као алтернативној историји и класичног документаристичког стила, што посматрача од самог почетка доводи у забуну и несигурност да ли да верује у аутентичност приче или гледа (чита) текст који је домаћан са нејасним разлозима и донекле неприхватљивим мотивима. На самом почетку будућег филма, сусрећемо се са Хитлером, коме припада већина дугих реплика већ у првој сцени, у којима је представљен контраинтуитивно и историјски нетачно као часни генерал широког образовања, племенитог погледа на свет, са истанченим укусом и познавањем позоришне и музичке уметности, човеком од речи и разумних ненасилних погледа на свет, а у предвечерје најстрашнијег рата који је Европа до сада видела. То ствара велику nelaгoду коју већ наредни повратак на респективно прошло време, путовање кроз њега, у академском, неокласичном приступу причању драмске приче (флешбекови, илустрација изговореног, наратор који веома буквално препричава податке из сцена којима присуствујемо), само додатно отежава пробој кроз ово густо сценаристичко ткиво. Редитељ Стојчић, као аутор и сценарија, доајен је српске ликовне и филмске сцене, у својој замисли има назнаке визуелног богатства, ликовне лепоте, али недовољне оправданости радикалног заокрета у приступу историјским ликовима и чињеницама које, што сценарио више одмиче, стварају све већу nelaгoду за посматрача. Исти доказани уметник на овај конкурс Комисији је представио још једно, много комплетније и комплексније дело, које је Комисија знатно боље оценила и препоручила га за разматрање на Конкурсу за остварења са националном темом, те у том смислу (иако пројекти не искључују један другог) верује да је сврсисходније фокусирање на похваљени будући филм. Комисија ФЦС-а се није одлучила да финансијски подржи овај пројекат.

ПОСЛЕДЊИ МАНАСТИР

Редитељ: Стојан Стојчић

Продуцентска кућа: FILMSKI GRAD PRODUCTION

Сценарио доајена и једног од највећих сценариста и професора филмске драматургије на подручју бивше Југославије, Небојше Пајкића, у режији такође доајена филмске уметности и последњег преживелог представника покрета Медијала, Стојана Стојчића, представља основу пројекта "Последњи манастир", који је засигурно најаутентичније пријављено дело на овогодишњем Конкурсу ФЦС-а. Футуристичка, готово фантастична прича, скројена по свим постулатима вестерн и

шпагетивестерн жанра, али и најбољих филмских дела легендарног Акира Куросаве, ова филмска творевина плете причу о националном идентитету, вери, нади, судбини манастира на изгубљеној територији, и нуди могућност спаса не само путем коњице руских "бајкера", већ и у окренутости себи и свом веровању.

У доброј мери филм се може описати као сусрет "Алама" Џона Вејна, под великим утицајем Џона Форда, Куросавиних "Седам самураја", "Седморице величанствених" Џона Старциса и епског шпагети вестерна Серђа Леонеа "Добар, лош, зао", а све то смештено у митску српску православну земљу, напуклу територију разрушену ратовима и духовном бедом, одрицањем од верског идентитета и борбом за већи и вечнији мир.

Аутори, Пајкић и Стојчић заслужују овим пројектом сву пажњу Комисије за остварења са националном темом, посебно у односу на разумне финансијске захтеве за производњу филма и проналажење аутентичног филмског израза који се базира управо на тим прекарним продукционим условима. Професор Небојша Пајкић, као патријарх савремене српске сценаристике, и иначе заслужује велику пажњу и подршку сваке Комисије Филмског Центра Србије.

БАЛКАН

Редитељ: Срђан Драгојевић

Продуцентска кућа: ДЕЛИРИУМ

Литерарни предложак филма "Балкан", већ више пута обрађиван у популарној култури и литератури ("Зелена чоја Монтенегра" Зука Џумхура и Мома Капора, као и "Мемоари са Балкана" Мартина Гјургевића, а потоњи аутор наводи као основу и свог будућег филма), прича увек актуелну и занимљиву причу о коцкарском дугу који прераста размере индивидуалних, макар и краљевских судбина и постаје непосредни повод за прекрајање мапе Европе, пружа потенцијално занимљиву филмску основу. Ипак, сценарио настао пре више деценија, дорађиван много пута, делује као темељно погрешно постављен и утолико се може и објаснити немогућност његове реализације, упркос бројним озбиљним покушајима. Сценарио заслужује озбиљнију критичку ревизију, уредност и исправка грешака (временских, фактографских, стилских, синтаксичких и драмских), као и ревизија дневнополитичке димензије на пољу критике туђег друштва, апроксимативне погледе на светску геополитику и друштвена уређења двадесет и првог века (Црна Гора као наивна "жртва" светских веле сила, тропи о либералном капитализму као злу савременог света, алтернативни факти представљени као историјске чињенице, притајени национализам и верска нетрпељивост), док се у редитељској експликацији, вољом аутора, не износе никакве стилске, филмске и уметничке идеје и виђења, обзиром да уметник сматра да је то непотребно. Комисија није била у могућности да подржи овај пројекат, мада не искључује могућност да, уколико се у њега уложи нешто темељнијег рада пре свега у пољу филмског, а не политичког и идеолошког, пројекат "Балкан" заслужи пажњу и подршку неке будуће комисије.

ЕКСКУРЗИЈА

Редитељ: Мирослав Терзић

Продуцентска кућа: THIS AND THAT PRODUCTIONS

Успех филма Мирослава Терзића *Шавови* више је него добра препорука аутору за екранизацију ове друштвено ангажоване приче. Комисија наглашава значај континуираног присуства на нашој и међународној сцени аутора попут Терзића који су прошлим пројектима направили значајне помаке у том правцу. Сценарио који потписује наш награђивани писац Владимир Арсенијевић третира значајну тему данашњице којој је потребно посветити сву друштвену пажњу. Стравичан епилог вршњачког насиља који је потресао јавност иницирао је настанак овог сценарија који на неубичајен начин анализира актере приче одређујући их и елементима фантастике. Градација демистификације младих људи кулминираће у наметнутој изолованости, што је почетак краја спадања маски које то можда и

нису. Терзићев пројекат обрађује значајну тему на пријемчив начин, пре свега публици којој је примарно намењен. *Екскурзија* се нашла у ужем избору комисије, но нажалост не и међу пројектима који ће добити средства за суфинансирање на овом конкурс јер су други пројекти превагнули.

ШТЕЛОВАЊЕ

Редитељ: Немања Ђипранић

Продуцентска кућа: SPOTLIGHT PRODUCTION

Изузетно убедљив и напет сценарио аутентичног српског трилера, из пера изразито даровитог младог сценаристе Страхине Мацаревића, који уз потпуно разумевање конвенција жанра, успева да позиционира наратив у препознатљиве домаће оквире, да му значајну димензију у разумевању духа времена и по угледу (а без пуког копирања) најбољих европских и америчких текстова ове врсте филма, поставља темеље за значајан допринос правцу у ком би се домаћа кинематографија могла развијати. Амбиције редитеља и његов већ изграђени ауторски израз, након само једног филма, истовремено су и предност и мана овог пројекта - донекле претерани фокус на форму развија се на штету идејног, поетског и вредносног плана наратива, те Комисија верује да би напуштање сигурносне зоне тропа филмског језика преузетих од бројних, али помешаних, представника овог жанра, за редитеља било корисно у смислу развитка суштине, на рачун донекле предвидиве, али изразито атрактивне форме. Комисија сматра да овај пројекат има изразити потенцијал на Конкурсу за суфинансирање комерцијалних филмова.

МИЛЕНА АИ

Редитељ: Предраг Велиновић

Продуцентска кућа: SIRIUS PRODUCTION

Драмски узбудљив живот, њена прерана и трагична смрт, те значај комплетног опуса наше сликарке Милене Павловић Барили, која је као и сваки велики уметник била "испред времена у ком је живела" те је у једној фази и својом мултимедијалношћу стваралачки запратила његов дух, приближавајући га нашој стварности, за наш културни простор изузетно су занимљива тема која је овај пројекат и довела у најужи избор дела која ће бити суфинансирана од стране ФЦС. Ипак комисија је уз велику жељу да се, изузетно креативан спој продуцента, редитеља и сценаристе који су и велики познаваоци дела наше чувене сликарке настави те у неком новијем издању појави на конкурс, дала предност другим пројектима.

ПАРАГЛАЈДЕР

Редитељ: Милан Николић

Продуцентска кућа: ITV STUDIO A

Видљиво је да је на сценарију пуно рађено, те да је написано више верзија до ове која се може сматрати завршном. Све делује веома чисто и сређено. Наративни ток приче је добар, ликови изграђени а дијалози веома прецизни. Сама тема филма која се бави "падом" параглајдером "нормалног" човека у стационар за лечење од болести зависности од алкохолизма, истовремено говори и о односу друштва према појединцу и обрнуто није била довољна да комисија која је водила рачуна и о референтним узорима у изузетно значајним делима светске кинематографије одлучи да Филмски центар Србије финансијски подржи овај пројекат.

VISUM ET REPERTUM ILI KRVOPIJE

Редитељ: Бојан Вук Косовчевић

Продуцентска кућа: ЕТМ ПРОДУКЦИЈА

Комисија налази да је реч о врло захтевном пројекту. Сама прича сценарија смештена је у добро одабран историјски миље епохе. Но, из мноштва линија и рукаваца које нам је сценариста и редитељ презентовао требало би направити прецизнију селекцију материјала те сценарио има пуно могућности за дораду. Тема вампиризма (као документовано наше митолошке стварности) која доминира је оквир који за то даје могућности. Иако је ушао у ужи избор Комисија сматра да пред овим пројектом стоје бројне дораде те је преовладало мишљење да је још рано и да га финансијски подржи.

2021 – THE GAME IS OVER

Редитељ: Роберт Петровић

Продуцентска кућа: МК BELL Y

Апокалиптична визија света могла би се учинити могућом сликом пост коронарног друштва у ком су изоштрене све прикривене људске особине у којима они који су били добри бивају још бољи, а лошији још гори. Уз све то околности за живот бивају другачије из дана у дан. Иако су општа слика и карактери ликова добро постављени због тематско идејне неодређености комисија Филмског центра Србије на конкурс за суфинансирање филма није подржала овај пројекат.

ЛИНИЈЕ ЖЕЉЕ

Редитељ: Дане Комљен

Продуцентска кућа: DART FILM&VIDEO

Други дугометражни играни филм изузетно даровитовог и међународно хваљеног сценаристе и редитеља Данета Комљена, још је у фази писања препознат од стране комисије Филмског центра Србије чију је подршку за развој овог сценарија добио 2016. године. Након тога, пројекат је представљан на међународним маркетима у Сарајеву и Паризу, на *Cinelinek* радионицама задобио велику пажњу и евалуацију познатог европског скрипт доктора, Франца Роденкирхена. 2018. развој пројекта је подржан и од стране холандског фонда Хуберт Балс, након чега је уследила пријава на међународне копродукцијске платформе (Ротердам, Кан), а на конкурс ФЦС-а исте године бива одабран у четири најбоља пројекта, те због административних разлога, иако осваја све гласове чланове комисије, не својом кривицом бива одбијен за финансирање. Ове године, уз позитивне резултате од међународних копродукената и фестивала, и отклоњену административну препреку, поново се пријављује на конкурс ФЦС-а и добар део чланова комисије поново препознаје велики потенцијал овог уметничког пројекта, изузетан и вишеслојан сценарио, друштвену и културну релевантност и ауторски печат у редитељској експликацији којим Комљен искорачује даље у пољу истраживања и форме и филмске поетике, граматике филмског језика, његовог стила и синтаксе. Посебно занимљив и значајан за културно наслеђе Србије и један од централних мотива филма и место које заузима послератна модернистичка архитектура - уметнички и урбанистички правац којим се наша земља протеклих година поставила у жижу уметничке и културне јавности у свету, поготово након изложбе "Тоњард а Цонцрете Утопија" у њујоршком Музеју модерне уметности (МОМА) у оквиру које је и сам Комљен наступио са својим филмским радом. Овај изузетан пројекат својим потпуно иновативним и аутентичним филмским изразом, својим доприносом развоју филмског језика, својим местом у историјском тренутку и оригиналним приступом духу времена, својим истицањем највреднијих достигнућа домаће уметничке сцене у другом областима, пажњом и позитивним одговорима за сарадњу од стране иностраних продуцената, заслужује продукциону помоћ ФЦС-а и државе Србије, јер је већ препознат широм света, а иако је био у најужем избору, нажалост се није нашао међу одабранима за суфинансирање на овом конкурс јер су други пројекти превагнули.

ЉУБАВ И ПАДЕЖИ

Редитељ: Laurent Rouy

Продуцентска кућа: RED ART WORKSHOP

Пројекат настао у сарадњи француско-српског ауторског тандема, који већ постоји као нискобуџетна представа у ванинституционалном булеварском позоришту у Београду. Романтична комедија, која има своју посебну индустријску вредност у кинематографији Француске, по својој наивности, лакој хумору и уроњеношћу у културолошке и филмске тропе, више одговара захтевима публике хексагона него домаћем биоскопском гледаоцу. Прича је донекле наивна, добрим делом се одвија на енглеском, што је посебна мањкавост јер је пропуштена прилика промоције не-англоцентричног филма, користи се стереотипима у судару култура и полова, који понекад склизну ка некоректном, посебно у погледу према женским ликовима. Главна јунакиња централни драјв свог карактера води из неспоразума из периода раног пубертета, наивног и помало невероватног разочараног стања што је родитељи, као дванаестогодишњу девојчицу, нису одвели у Панчево, већ у Париз.

С друге стране, главни мушки лик, осим што је Француз, који говори енглески, нема неке упечатљиве, а понекад ни неупечатљиве особине, те је комедија неспоразума, романтични развој приче, заплет и расплет ситуација, ограничен игром са већ много пута коришћеним и превазиђеним филмским тропима. Сценарио би могао да буде дорађен у смислу продубљивања ликова, напуштања енглеског језика, рада на мотивацији посебно женских карактера и примени дубљих, оригиналнијих и духовитијих доскочица и хумора.

МОЛИТВА ЗА ЈУГ

Редитељ: Зоран Таировић

Продуцентска кућа: 888 FILMS

Интердисциплинарно, мултикултурно дело истакнутог српског и ромског уметника, базирано на либрету већ са успехом извођеног сценског перформанса на седам језика, са значајном музичком основом и разумевањем за аутентични живот мањине у европској и светској конотацији, заслужује пажњу на основу аутентичности проживљеног искуства и признатости самог аутора. Сценарио ипак донекле посрће под теретом сценског дела у потпуно другачијем медијуму, заслужује не тако велику дораду у смислу самог филмског израза, кохерентности наратива који се губи под обележјима стила, жанра, мноштва језика и искуства у визуелним и театарским формама. Аутор је међународно признат уметник и стручњак за ромска питања, али и више од тога, он у правом смислу истиче етимологију речи "Ром" - "човек" и ствара једно универзално дело као добру базу за даљи рад управо на самом филмском наративу.

ЉУБАВ У САВАМАЛИ

Редитељ: Горан Гајић

Продуцентска кућа: STAR DUST PRODUCTION

Ова будућа екранизација истоимене позоришне представе чији је аутор Иван Лалић, актуелна је прича о различитости и прихватању, те њиховој негацији. Сва срећа, ту је и љубав из самог наслова филмског сценарија, чији је аутор имао значајну улогу у збрињавању миграната на географском локалитету, такође из наслова. Наведена Лалићева ангажованост даје својеврсну аутентичност овој причи о односима и прихватању која заправо може бити свачија. Ахмеду и Сари живот ће укрстити судбине и поред препрека које јасно карактеришу појединце, али и расположење средине. *Љубав у Савамали* је пројекат који својом тематиком интригира далеко ван граница београдског кварта. Свесна како актуелности саме теме тако и њене непролазности, те екипе пројекта коју предводи редитељ Горан Гајић, комисија је одабрала *Љубав у Савамали* у ужи избор, али се филм, нажалост, на крају није нашао међу одабранима за суфинансирање на овом конкурс.

КОМЕ ВЕРУЈЕТЕ

Редитељ: Даријан Михајловић

Продуцентска кућа: БЕОФИЛАЖ ДАРИЈАН МИХАЈЛОВИЋ

Општи утисак који овај пројекат намеће је да је сценарио због својих дугих дијалога остао у форми комада за позориште у коме је имао и има значајног успеха. Исказујемо уверење да драма КОМЕ ВЕРУЈЕТЕ поседује потенцијал за визуелизацију и развој приче иманентан филму и филмском језику, те да сценарио пружа могућности даљег рада у наведеном смеру. Комисија нажалост није могла да овом пројекту да тражену подршку јер су други пројекти превагнули.

1970

Редитељ: Дарко Лунгулов

Продуцентска кућа: PAPA FILMS

Пројекат 1970 аутора Дарка Лунгулова јесте интимистички повратак у прошлост ствараоца који је познат по филмовима *Тамо и овде* и *Споменик Мајклу Џексону*. То је прича о буђењу и ослобађању које је крај шездесетих донео на глобалном плану. Утицај тих струјања у сенци је одрастања и самоспознаје младих јунака ове приче. Сценарио је прилично атипичан за савремени српски филмски тренутак и без обзира на специфичности средине коју описује има универзалну ноту. Међутим, и поред наведене универзалности, коју наводе и подносиоци пријаве, комисија сматра да је могуће унети одређене корекције битних карактеристика главног јунака будућег филма, пре свега оне које се односе на његове године. Оживљавање ове, за многе још увек не тако давне прошлости није често у нашој савременој кинематографији, па је отуда и много могућности које ову причу сценаристички могу учинити неодољивом члановима комисије неког наредног конкурса. Пројекат 1970 био је у ужем избору, али на крају није изабран за суфинансирање на овом конкурс.

ТРПЕЛЕ

Редитељ: Слободан Скерлић

Продуцентска кућа: АРТАКЦИЈА

Истоимена представа Београдског драмског позоришта, такође у режији Бобана Скерлића, која је имала доста успеха чак и на самом Стеријином позорју, само је полазиште за овај интересантан филмски пројекат истих аутора. Сценарио заправо одлази корак даље од представе, настале према исповестима затвореница које су осуђене када су биле приморане да на насиље (пре свега породично) одговоре управо насиљем, као јединим за њих извесним излазом из нељудских патњи којима су биле изложене. У овом пројекту, "праве" затворенице, посредне јунакиње истоимене позоришне представе, постају фокус - не само њихове приче, већ и оне саме, а редитељ бира да испитује и сам филмски израз диктиран овим мета-наративним приступом: предлаже мешање документарног, исповеднорепортажног, "ужег" филмског и самог позоришно сценског језика који већ и у самом предлогу делује узбудљиво и потенцијално добро, а пре свега и важно за скретање пажње на један од горућих проблема не само у нашем друштву. Због ограничености средстава на овом конкурс, Комисија нажалост није могла да овом пројекту да тражену подршку јер су други пројекти превагнули, али сматра да "Трпеле" има перспективу да буде подржан на неком од будућих конкурса ФЦС-а.

У СИГУРНИМ РУКАМА

Редитељ: Ивица Видановић, Бранислав Јевић

Продуцентска кућа: HYPNORPOLIS

Пројекат сценаристичког и редитељског тима настао према мотивима позоришне представе Милице Пилетић "Смрт у сигурним рукама" у ком се услед полицијске истраге једне неразјашњене смрти, постепено открива љубавна прича Миле и Бориса у којој гледалац до краја не сазнаје ко је убијен. Актуелно питање страха и мистификације могуће еутаназије, у комбинацији са темом доживотног издржавања, те евентуалне користи од присилне "еутаназије" - као један од водећих тропа у неразумевању овог комплексног, компликованог, осетљивог и трагичног феномена, на први поглед одаје мањкавости у приступу - решења која добро функционишу у позоришту, у филмском делу показују своје недостатке: површни приступ у корист хумора, неуверљивост заплета у корист

евентуалне веће прихватљивости код најшире публике, недовољно убедљиви дијалози и, у филмском смислу само донекле скициране ситуације, говоре да би овај пројекат морао проћи кроз најмање још једну развојну фазу, пре него што буде био спреман за подршку неке будуће Комисије ФЦС-а.

КАО ВОДА ПРЕКО ПАЊА

Редитељка: Слободанка Радун

Продуцентска кућа: LUX FILM

Филмски пројекат посвећен реци Нери, романтизованом виђењу чистоте природе на Балкану у сукобу са савременом бруталном експлоатацијом тих природних ресурса у корист финансијске зараде, повезује неколико прича јунака и јунакиња различитих балканских националности, сви оштећени савременим почастима и погрешно постављеним системом вредности у протеклим годинама живота. Протагониста рушећи свој досадашњи донекле пропали живот (успех у каријери, неуспех у породичним вредностима), креће у симболично рушење најпре своје куће, а затим и мини хидро електране која прети да наружи природни околиш и уништи еко-систем пограничног села између Србије и Румуније. Комисија сматра да је актуелна тема донекле на прави начин обрађена, скреће пажњу на предуги увод и манихејску поделу на "добре" и "лоше", као и на донекле наивни приступ проблему уништавања природе и наслеђа које се оставља за будућност, без дубљег погледа у конкретан идентитет и интересе правих криваца, остајући на митској подели природа vs индустријализација, скромност vs капитал, здравље vs болест. побољшању овог филмског текста.

НИНА

Редитељка: Бојана Шутић

Продуцентска кућа: УДРУЖЕЊЕ ПУТУЈУЋИ ГЛУМАЦ

Филмски пројекат "Нина" заснован је на комплексном, донекле прекомпликованом сценарију, са мноштвом ликова и протоком времена, сазревањем главне јунакиње од девојчице до пунолетне девојке, смештен у период деведесетих, од почетка рата у Босни преко немаштине током економског ембарга у Србији, па годинама даље. Тај низ карактера, места, догађаја и периода донекле спречава филм да има јасан фокус, уверљиву причу, вероватност и истинитост околности и дубље разумевање сопствених ликова, њихове мотивације и промене. Рат у Босни је схваћен као мања непријатност, пре свега финансијског типа, отац породице мултиетничког брака, Бошњак (овде назван "Муслиманом") веома брзо од возача камиона постаје директор фабрике, током босанског погрома намерава да изгради кућу у завичају и оде тамо на "летовање", чиме се минимизира и ставља у невероватне оквире сама позадина приче, мајка је "православна Српкиња" која има изражени сексуални драјв, којим се руководи, кћерка Нина, главна јунакиња, одраста у такође сексуални објект, без ауторске намере да то заиста тако буде перципирано, велики број споредних ликова, избеглица, Хрвата и Бошњака на привременом раду у ратном Београду (сиц!), италијански аспект приче, компликована породична структура са обе стране, брат који се приклања "муслиманској браћи", све заједно загушује наратив, чини га површним и недовољно уверљивим, а у навратима чак и историјски нетачним и немогућим. Комисија сматра да сценарио заслужује озбиљну прераду, економичност израза, чишћење од вишака, истицање и продубљивање битног, како би се успоставио фокус приче.

ВЕГЕТИРАЊЕ

Редитељ: Пеђа Марковић

Продуцентска кућа: STARS MEDIA INTERNATIONAL

Управо болест нервног система која се дијагностификује главној јунакињи Душици Попов могла би довести и до промена у њеном понашању а самим тим и њену одлуку да се на крају "после перјем и ћеркину кривицу за убиство преузме на себе" учинити упитном и самим тим узбудљивијом. Уверени

да овај сценарио са изузетно занимљивом темом пружа још пуно могућности за дораду, Комисија није подржала пројекат надајући се даљем раду сценаристкиње на овој занимљивој теми.

ШЕФКА

Редитељ: Владан Здравковић

Продуцентска кућа: SYNERGY PARTNERS

Редитељска и продуцентска експликација овог пројекта уливају уверење комисији да ће сценарио написан по првом, документованом случају убиства трудне жене и присвајања њеног детета у будућем раду бити адекватно искоришћен. Превише догађаја који оптерећују саму радњу и праћење будућег филма могу бити сведенији у будућем раду који, верујемо, предстоји. Иако базирана на истинитом догађају који се десио 1969. године у малом и изолованом селу у Босни прича о Шефки Хоџић, по процени комисије, обилује детаљима који не унапређују саму радњу филма те овај пројекат на жалост није подржан за суфинансирање на Конкурсу Филмског центра Србије.

ВОДИ МЕ КУЋИ

Редитељ: Душан Лазаревић

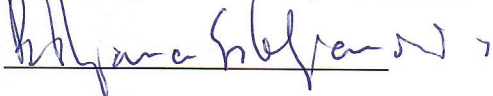
Продуцентска кућа: ВИКТОРИЈА ФИЛМ

Уверљив и животан сценарио талентоване Милене Демоло о пријатељству између Марте (35), преводиоца у Агенцији за међународно усвајање деце и ромског дечака Марка (6) чини веома емоционално комплексну аутентичну причу. Крећући се у експликацији од документарног ка поетском, редитељ Лазаревић као да се држи чувеног правила француског “новог таласа” да “играни филм да би био добар мора да личи на документарни и обрнуто”.

Но, енергија и динамика односа између Марка и Марте, те реферисање на филм “Глорија” Џона Касаветиса нису били довољни да пројекат буде подржан на Конкурсу за суфинансирање Филмског центра Србије.

Чланови комисије:

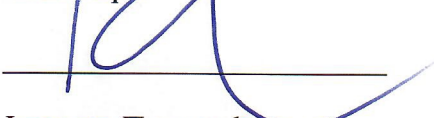
Биљана Србљановић, председница

Предраг Антонијевић

Иван Карл

Југослав Пантелић

Игор Бојовић

